

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ**

**ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
КЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ДУ «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ОСВІТИ»**

**МАТЕРІАЛИ
РЕГІОНАЛЬНОЇ МІЖУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ВИКЛИКИ ТА НАПРАЦЮВАННЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ – СТРАТЕГІЯ
СТАБІЛЬНОСТІ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

ЗАПОРІЖЖЯ 2026

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ХІРУРГІЧНИХ КАФЕДР У ПРИФРОНТОВОМУ РЕГІОНІ: СТРАТЕГІЯ СТІЙКОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	
Губка В.О., Головка М.Г., Матерухін А.М., Охріменко Г.І., Вайло Ю.М.....	43
ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У БЕЗПЕРЕРВНІЙ ОСВІТІ ЛІКАРЯ СТОМАТОЛОГА	
Дем'янов С.О.....	45
МОДЕРНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ З ФІЗИЧНОЇ ТА КОЛОЇДНОЇ ХІМІЇ ВІДПОВІДНО ДО ОНОВЛЕНИХ СТАНДАРТІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ	
Довбня Д.В., Усенко Д.Л., Каплаушенко А.Г.	47
ВИКЛИКИ ДЛЯ HR-МЕНЕДЖЕРІВ У АПТЕЧНОМУ СЕКТОРІ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ	
Єренко О.К., Смойловська Г.П., Хортецька Т.В., Малюгіна О.О.	48
ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ НА БАЗІ МЕДИЧНОГО ТРЕНІНГОВОГО ЦЕНТРУ	
Завгородня Н.Г., Костровська К.О.	51
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВИКЛАДАННЯ ОФТАЛЬМОЛОГІЇ У МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ	
Завгородня Н.Г., Цибульська Т.Є.,	52
СТІЙКІСТЬ ХІМІЧНОЇ ОСВІТИ У ПРИФРОНТОВОМУ РЕГІОНІ: АДАПТАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ТА НЕОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	
Карпенко Ю.В.....	55
ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ ВИКЛАДАЧІВ В УМОВАХ ВІЙНИ: ПРОФІЛАКТИКА ТА ПОДОЛАННЯ	
Кейтлін І.М., Білай І.М.	57
РОЛЬ КЛІНІЧНОГО ФАРМАЦЕВТА У СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ	
Крайдашенко О.В., Кремзер О.О., Крайдашенко О.О.....	61
ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТОРНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ: ДОСВІД ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	
Кривошей О.В., Дерев'янка Н.В., Німенко Г.Р., Борсук С.О., Слободяник В.Г.....	63
ОРГАНІЗАЦІЯ СИНХРОННОГО ЗМІЩАНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ	
Крупей К.С., Войтович О.В., Деген А.С., Гуліна О.С.	66
ВИКЛИКИ ТА НАПРАЦЮВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ: ДОСВІД ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	
Кучеренко Л.І., Кандибей К.І., Антипенко О.М., Британова Т.С.,.....	68
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО КЛІНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОГО ДОСТУПУ ДО КЛІНІЧНИХ БАЗ	
Лашкул Д.А., Назаренко О.В.	71
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО ЕТАПУ В КОНТЕКСТІ НАВЧАННЯ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІВ, ХІРУРГІВ-ДЕРМАТОЛОГІВ	
Макуріна Г.І., Городокіна Л.О.	73
РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТОМАТОЛОГІВ - ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ЧАСУ	
Манухіна О.М.....	76

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО КЛІНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ В УМОВАХ ОБМЕЖЕНОГО ДОСТУПУ ДО КЛІНІЧНИХ БАЗ

Лашкул Д.А.,
завідувач кафедри внутрішніх хвороб 1,
Назаренко О.В.,
доцент кафедри внутрішніх хвороб 1

Ключові слова: медична освіта, змішане навчання, симуляційні технології, віртуальний пацієнт.

Вступ. В умовах повномасштабної війни в Україні медична освіта зіткнулася з жорсткими викликами: обмежений доступ до клінічних баз, постійна загроза обстрілів з ризиком для життя студентів і викладачів. Традиційна модель навчання «біля ліжка хворого» стала частково недоступною, що зумовило необхідність впровадження альтернативних освітніх підходів. Ключовим напрямком модернізації освітнього процесу на клінічних кафедрах Запорізького державного медико-фармацевтичного університету (ЗДМФУ) є впровадження формату змішаного навчання, яке успішно поєднує очне та онлайн-навчання з використанням симуляційних технологій [2]. Це дозволило зберегти якість клінічної підготовки майбутніх лікарів і забезпечити стабільність освітнього процесу в умовах прифронтового Запоріжжя.

Основна частина. Викладання дисциплін «Внутрішня медицина» та «Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб» на кафедрі внутрішніх хвороб 1 ЗДМФУ проводиться за допомогою платформи MS Teams з повною візуалізацією в синхронному режимі. Частина студентів працює в аудиторії очно, більшість - онлайн. Для засвоєння професійних компетентностей використовуються інтерактивні методи: робота в малих групах, елементи ділової гри, кейс-метод, дискусія. Студенти, які мали очний контакт з пацієнтами, виступають у ролі «стандартизованого пацієнта» для колег онлайн.

Кафедра має позитивний досвід інтеграції у навчальний процес симуляційної технології «віртуального пацієнта» (Body Interact). Програма дозволяє студентам спілкуватися з пацієнтом, проводити об'єктивний огляд, призначати додаткові обстеження, лікування та отримувати зворотний зв'язок [1]. Перевагами цієї навчальної програми в умовах прифронтового регіону є безпечне середовище, миттєвість і гнучкість. Студенти відпрацьовують практичні навички без стресу від роботи в реальній клініці під час війни, а швидке відображення результатів прискорює процес навчання. Сценарії Body

Interact є динамічними, відсутній «єдиний правильний шлях» при лікуванні пацієнта, що створює середовище, яке є максимально наближеним до реальних умов лікарні. Особливо цінним етапом роботи є дебрифінг - аналіз помилок та оцінка компетенцій. Студенти навчаються визначати пріоритети при наданні невідкладної допомоги, приймати обґрунтовані клінічні рішення відповідно до чинних стандартів. Це розвиває клінічне мислення, лідерські якості та навички командної роботи. При опитуванні студенти відзначають позитивний досвід роботи з Body Interact - підвищення впевненості, кращу здатність аналізувати невідкладні клінічні випадки та зменшення стресу під час навчання.

Висновки. Застосування змішаної форми навчання та симуляційних технологій в умовах обмеженого доступу до клінічних баз і мінімального контакту з реальними пацієнтами забезпечує стабільність і високу якість клінічної підготовки майбутніх лікарів у прифронтовому регіоні. Цей підхід сприяє розвитку професійних компетентностей, командної роботи та клінічного мислення. Розширення бази клінічних кейсів і подальше впровадження інноваційних симуляцій є перспективним напрямом розвитку медичної освіти ЗДМФУ та гарантією підготовки висококваліфікованих фахівців навіть у складних умовах війни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Інтерактивний освітній симулятор Body Interact - невід'ємна складова підготовки клініциста / Ю.М. Колесник, С.А. Моргунцова, В.Г. Сюсюка, О.В. Дейніченко, М.І. Павлюченко // «Інноваційні освітні інструменти в підготовці клініциста»: матеріали навчально-методичної конференції ЦМР ЗДМФУ (Запоріжжя, 25 квітня 2024 р.). - Запоріжжя, 2024. – С. 9-11.

2. Технологія переходу до змішаної форми навчання у ЗДМУ / Ю. М. Колесник, М. О. Авраменко, С. А. Моргунцова, О. А. Рижов, Н.А. Іванькова // Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення: матеріали XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. в онлайн-режимі за допомогою системи Microsoft Teams (Тернопіль, 20–21 трав. 2021 р.) / МОЗ України, ДУ ЦМК з вищ. мед. освіти МОЗ України, ДВНЗ "Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського". - Тернопіль : ТДМУ, 2021. - С. 246-257.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО ЕТАПУ В КОНТЕКСТІ НАВЧАННЯ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІВ, ХІРУРГІВ-ДЕРМАТОЛОГІВ

Макуріна Г.І.

завідувач кафедри, д.м.н., професор кафедри дерматовенерології та естетичної медицини